

(ارتقا) نك استانبول و طفره ایچون
بر سنك آفونه سی ۲۲ فروشدر .

مھائی بالجله ارباب قله آیقدر . هر الى
قلم طوتان یازہ بیلیر .
اداره خاتہ سی باب عالی جاده سنده ۵۰
نومرولی « معلومات » مطبعہ سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

ارتقا

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریہ ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعہ و اکلنجہ لی ققراتدن باعث مصور
جربده در .

مربوع خصوصیات ایچون غزته نك مدیری
سمادتلو طاهر نك افتدی حضرتلرینه سراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

نسخہ سی : ۱۰ بارہ

جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر

نسخہ سی : ۱۰ بارہ

جوجی بشقه عطای حضرت رب
بواحسان لطیفه قارشی وجدان
کمال شوق ایله شکر ایشه شایان
جهانک زینتی آنلردر الحق
حیاته بخش ایدر اطفال روق
صفا درزان اولور هر خنده سندن
اوجار امیدلر هر شیوه سندن
نادر یارب! اول طرز تکلم!
ملککردمی ایدرلر تعلم
ملککار بلدکه حیراندر یونازه
کثیر مزلمی روحی اهتزاز
فقط رضوان شو معصوم ملکرو
ایدر اظهار بشقه وضع دلجو
تسلیم، شطارتلره هر آن
اولور هر قابی آخیره شتابان
صاجار اول مرتبه کیم نشوئه تاب
اولور باه قدسیلر صفایاب
تماشای هراره وارمی حاجت!
شو طفل انجیدی ایتدیکه رؤیت
فزون عمر ایله اولسون معمر
بتون اظهارده اولسون موقر
زمانی شوق ایله کچون دمدام
الهی! دائماً اولسون مکرم
کمال فضل ایله اولسون سرفراز
هان هر فیده قیل یارب ممتاز
بواسترحام ناجیزیده منان
خلوصله قیلاز اسعافه شایان

اسکوب اعدایی ادبیات
معلمی عورتحصاری:

محمد ماکف

(ارتقا) لک نفر قسیمی (۱۶)

ایمید وصال

محرری: احمد ربی

آلبر: بو مکتوبی اکال ایتدیکی زمان
قلبی اذن اضطرارک کسب خفت ایتدیکی
حسن ایتش، سویمش ایدی! بلانشه بوخبری
کوندردکن صوکره آنجق اوج کون قدر
دها (نیس) له مطر هواستی نفس ایده
بیلمش، هله بومدت ظرفنده کوزل قوری به
هیچ حقیقه مشدی...
بول تدارکاتی کمال استعجال ایله اتمام

مصاحبه ادبی

— ۳ —

شعر فصل اولملیدر...

بن، بعض دفعه بر شعر اوقورم؛ نوهارده
سمانک رنگ زیب و صفوتی، غازه لر، پنبه
بلوطلره منقوش بر شفق صفیحه کلرنگی
تماشادن مثلذ اولمش قدر نشوئلیم...
بعضاً بر شعر اوقورم؛ موسم خریفک
کوسکون قیرلرنده، پشیلکلرنده انه سندن
اوزاق دوشمش، کوربه، شیرخوار بر قوزو-
جفک حزین حزین مله بشلری دکلورم کی
رفتار، تأیرو تحسسلر ایچنده قالیم.
ینه بعض وقت بر شعر اوقورم؛ انفلاق
سجزده عکس حزمات آفتاب ایله بالای افقه
طوغری یاسیلمش، مائی، پنبه، آجیق صادی،
الماسین رنگلرک امتراچندن حصوله کلش
برلوحه رنگین سبای اوکنده مفتون محاسن
اولان برقلب سودا پرورکی ولهان حظوظ
وانشراح بولیم...
...

کچلرده هفته اق معلومانده ع. رحمی
بک [مایس صباحی] عنوانی بر شعرنی
اوقومشدم. او شعر برجهستک مال روق
نورانیسی، صانکه روحه مایس صباحنک
لطافت دلزیری، ایتسام زینتی، انوریت
زاله دارنی نقش ایتش اولدی. اوت، او بر
شعر زاهر و تعبیر دیکلره برمیوئل ایدی
دیه بلیم. رحمی بک دها بر جوق کوزل
شعرلرنده اوقودم. شایان تقدیردر.

ینه کچن هفته (ستایش پیغمبری) عنوانی
بر شعر برکریدهنی معلومات جریده فریده-
سند اوقومشدم. زمینده کی علویت. وقصدیت
هر شاعرک حوصله تصویرینه صیقشیه جینی
وارسته بیاندر. بالفاظندکی انسجام و لطافت
آهکننده کی احتشام و تزاوته حیران

اولمادمی! شهبسز! روحی تمیج ایتدی.
احتشامی روحلندردی.
اوشعر: بر خلمه زرین تصویردن
سوزولمش دردانه حقایق ایدی. اوشعر
کزیده ایشته بویه باشلاوردی:

ستایش پیغمبری

بر مهر هدایتله منور، مبادی
افق اولمده مشحون فیوضات نهفته...
برمژده قدشی وره رک دیردی منادی:
«پیغمبر ذیشان الهی بودر ایشته...»
قرآنی دیدیکه: [برافک، شرک و فساد؛
لیک زن طاعت اولوردی او بودی
بویه بر آهنگ عظمت و ششمه ایله دوام
ایدیور، پیغمبر ذیشانک قدسیت علویتی
برلسان شعرایله تصور و اعلا ایدرک...
صوکره شویله براسلوب محتشمه:
تأشهره قدر شرع شریفک قاله جقدر
شارع سن اولونجه زده، ای نور الهی!
امتده فیوضات سعادت آله جقدر
هیچ نور الهیده کورولمشنی تناهی؟...
بترییور، ایشته دیه بلیم که بوده بر شعر،
بر شعر علوی و قدسیدر. هم شرده بویه
اولملیدر.

روحده بعضاً تمیج و بعضاً حزن و رقت، بعضاً
انجذاب و حیرت حاصل ایتملیدر. قلمده حس علویت،
میلان بدایع، برستش محاسن و تزاوت بسله
ملیدر.

§

شیمدیکه بعض شعرلرده... مال و روحدن
وازکچدک... استعمال ترا ب و الفاظده
رعایت اولنماور، وزنه و هله قافییه هیچ دقت
ایدله یور.
شعرده کچه و هله اولیده ارنایله جق شی:
روح مال ایدده انجیلاک، آهنگ، رنگ
وبوی شعریت بولنسر، اوزان و قوافیه ده
رعایت ایدلیرسه، شعرک قیمت و مزینته

رنگ و رونق دیکر بخش ایدلش اولمازمی؟
نهشه! ایشته باقیکر:

بر کوزل کونده: شوح و سودا کار
باقدک ای زهره شغف دیده!
خندهلر سرپه رک، کولومسه رک
بو نظر امتداد صافیله...
هانی قافیله؟!

برده (پهم) ایله (آرام)، (اسرار) ایله
(یر) تقفیه ایدلیم ظن ایدرم. (مست
(سود) ترکیبی معنی داردر. (مقابلات غرام)،
(مشافهات مذهب) دنیله بیلمی عجب!
(براشعبه) دنیلیم قاعده (برشعاع)
دنیلیم. (احفرین)، (قصرین) کچی گیلرک
نهایتده (ین) فضله در.

نامق اکرم

اسکوب ادبیات

ساعتده ۲۰۷ کیلومتر!

سرعت مسابقه منی من القدیم بشریتک
بک زیاده نظر اهمیت و مراق ایله کورمش
اولدینی برشیدر، و قنبله یونان قدیم زماننده
اولمیااد یونانی اجرا اولنورکن قوشویه
اشترک ایدن آراه لرنه قدر مراق ایله تعقیب
و تماشای اولنورسه بوکوندده مسافه لری
یوتارجه نه برسرعتله قوشوب کلن اوتوموبیل
آراه لری عینی مراق ایله تاقی و تمان اولونور.
ساده آراه دکل و سائط تقایه نک کافه می
عمومی برسرعت مسابقه سته کیریشمش کیدر.
واپورنر، شمندو فرلر هر کون برآز دها
فضله یول آله جق صورنده افشا ایدلیمک
ایسته نیلور.

بوسرعتدن بالطبع شمندو فرلرده - صه.

بتون راحتق سبب ایتش، آنی آغلارکن
کولنی بر جوجق حالته کتیرمشدی...

آلبر پارسه هان نصف الیلده اصل
اولمشدی. شوزمان، بلانشه و صالک غریمنکن
اولدینق آکا بک واضح صورنده اخطار
ایدیوردی. ذاتا لیوندن تلغرافله و رودنی
بیلمیش اولدینقن خدمتچیلرندن برنی
موقده کننیدسنه منتظر بولدی. روش حالک
آلبره کوستردیکی امره اطاعته مجبوریت
حاصل اولمش، آرتق طوغریجه کنسیدی
خانه نه کیتمکه مضطر قالمشدی.

اوه کلدیکی زمان: خیل و قدنبری
بالکزی ایکی خدمتچینک اشغال ایدلکی بو

بلانشک حضورله قائم ایتش. روح؛ آنک
عشقله سیراب حظوظ اولیورمش. آنسز
کچیردیمک شور هفته؛ حیاتک الک تحمل فرسای
اک مزعج بر قسیمی اولدی. هیچ برشبله
اکله مدم. هر یرده، هر زمان آنک عکس
صیحی آدام طوردم. عشق دینلن بو
مقاومسوز ابتلا؛ هرشی بکا اونونیدردی.
براز صوکره قوللرینی بکا طوغری آچارکن.
بنده آنک ایچون آغلایان روحی تشریح
ایدجکدم. بوروحک؛ اونسز یاشایه میه جقنی،
اکسیر سعادت اولان تسلملره دلسیر اولمده دن
نائل نشاط اوله میه جقنی آکلانه جقم.

صییح کنجک دماغنی یوران شو
تصورات، قلبنک هیجان عشق انکیزی؛

دار اوليور . حق دنيله بيليركه لك زياده رونما اولان ترقى بوجهتددر .

ترنارلوقت حركتليسه دائر صيق صيق تنظيم ايديان ايستاتستيقره نظراً منتظم سفرلر خصوصده برنجيكل فرانسهده قالماز . سده هر حالده فرانسزلر بونقطه نظرلر كرده قالمش عدايله مزملر . في الحقيقه فرانسز شمندوفر قوم بانيه لرى جدى بر ترقيه نائل اولمشددر . فقط بونلك قبول ايستكارى واسعه جريه سرعتك دها تزديدنه اساساً غير مساعددر .

بخارله ايشلهن لو قومونقلرله ساعتده يوز يكرى ، يوز اونوز كيلومتر اولق بر سرعت منظمه ودايمه تايمين ايتك قابلد . فقط بو سرعت يوزاللى ، يوز قرق كيلومتر يه ابلاغ ايديله بيليرى ؟ حالبوكه ديكر طرفدن آلمانلر شمندوفرلر نده ساعتده ايكي يوز كيلومتر اولق بر سرعت كچي محير العقول بر موقفته نائل اولمشددر !

ساعتده ايكي يوز كيلومتر اولق بر سرعت قطع مسافه ايده جك ترن غايت متين اولق لازم كلدنكي كچي يوز طونيلاتولق بر ثقاتك اوقدر سرعتله كدرانه تحمل ايتك ايجونده يولك صوك درجهده دايانقلى انشاليدلى ايجاب ايدر .

۱۸۹۹ نارينخنده آلمانلر الكتريق واسطه سيله شمندوفرلرله تزديد سرعت خصوصى تايمين جهتي تدقيق ايتك اوزره برهيت تشكيل ايتمشددر . بوهيتنه بر جوق باقملر معاوتنده بولنورلدري .

هيت در حال تشبثات لازمه ايتريشدى . قابريقله ترتيب اولنان بلانه كوره آره لر سپارش اولوندى . قوه محرکه وجوده كتيرلمكه باشلاندى .

ايك تجربه ۱۹۰۱ سنه صوك مهارنده اجرا ايديله رلوك وسسات الكتريقيه لك غايت

يولنده اولديني اتياب ايلدى . مع مافيه موجود يوللرك بوقدر سرعتله قطع مسافه مساعد اوله ميه جنى آكلاشلىدى . سرعت ساعتده يوز اونوز كيلو متريه جيقنجه تجربه دهدها زياده دوامك نهلكلى اوله جنى آكلاشلىدى ؛ بناء عليه تجربه تعطيل اولوندى .

يوللرك تقويه ونحكي بيوك بر مصرفه احتياج كوستريوردى . بونك اوزرينه آلمانيا شمندوفر نظارتى لازم كن مالى اعطا ايلدى . رايلىر ديكشدرلدى . صيقلاشدرلدى ، متانلرلى ، قاتلرلى آتريلدى ، آره لرلر ايكي ياه سالانسانه مانع اولق اوزره بايقه رايلىر قونهرق تربيات مخصوصه وجوده كتيرلدى وفي الحقيقه بوتريبادن مامول اولان فائده لزوم كوردلى .

۱۹۰۲ سنه ميه نه ايتنده حاضر قللكلر كاهمى اكل ايدلشدى . آره لك حين تجربه سنده هيج رمخزورى اولمايى كوردلدى . حتى تكلرك رايلىرلر آتلاركن حاصل ايده جنى ضربه بيله هان هان غير محسوس كيدى . بونك اوزرينه سرعت تزديد اولنهرق ساعتده ۱۵۰ ، ۱۶۰ كيلومتر يه ابلاغ اولوندى . نهايت ۱۸۰ ، ۱۹۰ كيلو-متر يه جيقارلدى . يولده بر بوزولوق ، بر عدم تحمل اثرى هيج مشهود اوليوردى . بومنونيت بخش تدجيرلرلر صوكره سرعتي بوتون بوتون آتريدلر . ۸ تشرين اولده ۲۰۱ كيلومتر يه جيقارلدى . ۲۳ تشرين اولده اجرا اولنان تجربه دهده ايسه سرعت بر مدت ۲۰۷ كيلومتر كچي حيرت بخش بر درجه يه بالغ اولمشدى !

بوشايان حيرت تجربه لرلر جهت فييه ينى ايضاحه لزوم كورميورلر . يالكر بوتجربه لرده حاضر بولمش اولان مهندساردن برينك شو سرعت حيرت بخشامك كندى اوزرنده حاصل ايتديكي احتسانسانه دائر يازديني نفوذ نظريه اونى تماشايه باشلادى .

آه ؛ بوتابلو كنديسنه نلر احساس ايديوردى !! .. اوراده بلانش ؛ بطور معصومانه ايله قوللاريني وزانمش ، صاچلرني كلشلى كوزل براقش ، والدانسك باندنكي قولتوغه غير منتظم بر حالده او طور مشدى .

بلانشك صباوتى كوسترن شو رسم ؛ آله اوزمانه عائد بر جوق خاطرات صافيهي دوشونديرتيوردى . او وقتده بربرلرني سورلر ، هر كونه برلكه اويتامق ايجون هر شئي فدا ايدرلدري . فقط شمديكي محبت ؛ صافيتيله برابر اولكندن بوسبتون بشقه ايدى .

آله ؛ شوايكي دوره حياتيه لك انسانلر

قترمى نقل ايله اكتفا ايدلم :

« آره محل مخصوصندن چيقدى . تجربه بو خطى اوزرينه كيرمندن اول اقسام اساسه سندن كاهمى سرعتله نفتيش ايدلدى . فردنلر تجربه اولدى . خطى محافظه يه مامور اولان مفرزملرك حاضر بولندقلرى تلفون واسطه سيله خبر آلتدى . اورسپره استاسيو-نده حاصل اولان اون درت بيك وولطه قوتينده جريان واسطه سيله درت موتور ما كاهمى ايشلمكه باشلادى . آره ياولاش ياولاش حركت ايتدى . ماريه نفلى استاسيو- نندن ساعت طقوزى يكرى بش كچه آردلر . شدتلى بر روزكار خط بويى ندى آغاچلرلى تحريك ايدوب دور يورددى . آره لك صرف ايتديكي قوه محرکه كيندكجه ايتيورددى . چوق كچمندن ايكي بيسك التى يوز باركير قوتنه مساوى بر راده يه بالغ اولدى . سرعت چابق چابق آرتدى . نقطه عزيمتسندن ايكي كيلومتر اوتهده بوسله ساعتده يوز يكرى كيلومتر وسرعتله قطع مسافه ايتكده اولديغى كوستر مكه باشلاى . بر كيلومتر وسرعه سرعت

۱۷۵ كيلومتر يه بالغ اولمشدى . آره لك مهم منحصيلىرلر بيله خفيفجه بر ميل اجرا ايدلر . غايت طمانلى بر سرعتله مرور ايديورددى . بش ميلمتر ملك بر يوقوشه كلدك . سرعت هب تز ايد ايديورددى . يالكر صرف ايتديكيزى قوتك مقدارى ۳۰۰ باركير قوتى دها آرتدى . ساعتده ۱۸۰ كيلومتر وسرعتله كينديكمز حالده استاسيونلرله مقاصردن كچركن هيج بر صارتنى حسن ايتيورددى . يوقوش ييتنجه سرعت ساعتده ۱۹۵ كيلومتر يه بولدى . ايلىك دفعه اوله رق بوقدر سرعتله قطع مسافه ايديلنجه انسان شاشير يور . يول آياقلىر آلتنده غائب اوليور كيدير . فقط حركتك طائيلاني ، نابلكلى انسانى دها زياده خيزلى كيتكم هوسنه مجلوب ايديور .

اوزرنده حصوله كتيرديكي تاثيراي مقابسه ايتكمه باشلاى ، او وقت ؛ بلانش يالكر اويتامق ايجون ايستردى ، شمدى يشامق ايجون لك وجوديني آرايوردى .

او وقت بلانشك جسميله مشغول اولوردى . شمدى روحك اعماق غرام ريزنه نفوذ ايجون اندن آريلق ايتستميوردى . خلاصه او وقت هر ايكمى بتون مغاسيله بر جوجق ايدلر ، شمدى ايسه او صفحه معصوميتى ردائى شباب اورتدى ، رينه لك تزيه بر عشق مصور اولان شو لوحه ذى حيات قائم اولدى .

آله ؛ الده رسم ، كيج وقته قدر بهوش بر حالده اويومه دن قالمشدى ، ساعت آرتق

بر حالده اويومه دن قالمشدى ، ساعت آرتق

بر حالده اويومه دن قالمشدى ، ساعت آرتق

استاسيونلردن كچركن رزه مندبل . صالايان يولچلرلى ايتق فرق ايدم بيلوردق . بعضاً زواللى بر قوش رزه چارپه رق يروح بر حالده يولك اوزرينه دوشيور . سرعت آرتق بك غير محسوس بر صورته آرتيور . بر قاچ دقيقه دن برى بوسله لك ايتكمه ميه ايكي يوز كيلومتر يه يقين بر سرعت ارايه ايديورددى . نهايت بوسرعه ده بر آرتجاولر اولوندى . جريانى كسدك ، فردنى قوتله صيدى چونكه بر منجيدن كيجوردق . ۱۶۵ كيلومتر وسرعتله منتخنيك يولك كوزل كچدك . آره هيج بر جريان آلامايى حالده صرف كندى خيزيله يورومكه دوام ايتدى . نهايت تكرر فرقه صيقشدرلدى . آره ده نوقت ايتدى . ماريه نفلىرلر آرياللى سكر دقيقه اولمشدى . تجربه دن صوكره آره ماميه اولوندى . غايت ايني بر حالده بولنديني كوردلى . يكرى دقيقه صكره تكرر آره يه يندك ؛ عودت ايتدك . »

شهر مکتوبى

شهر مکتوبلى صوكنيى اولان ۶۸ يچي جزوه داخل اولديني حالده درت جلد اوزرينه ترتيب قلمشدر . حكمت آميز بر طاق قرات لطيفه وجيزلرلر مركب اولان شهر مکتوبلى شو موسمه خوشه وقت كچيرمك ايجول اوقوتنه جق نرك لك كرده لندندر . بهر جزي ۲۰ پاره درت جلد بردن اشترا اولنديني حالده ۳۰ غروشد پسته پارمى طشرده ساحل ايجون ۱۰۰ پاره داخل ايجون ۳ يچي غروشد . تمه اجرني الى پاره در .

سكزي اوريوردى ، سياحتك وبومديد تصورلك وجوديه ويرديكي تمه ؛ بوندى زياده تحمله غير مساعد ايدى ، بالجبوريه بتاغه كيدى .

اويانديني زمان ساعته عطف ايتديكي نظر ؛ وقتك خيلى كچيكش اولديني آكلاىدى ، هان قالقهرق كيندى ، واك معزز وظيفه ميه اولان بلانش زيارنه ، او آغوش عشقه آيلامغه كيندى . بيجاره كنج ؛ بتون قوتيله بوملجاء صافه قوشيور ، قلبك ضربان شديدى وجوديني لرزه دار ايديوردى !

عشقك بتون تاثير ساخرانه ميه ؛ آلبري اسير مشقتى ايتمشدى !

مابعدى وار

مابعدى وار

مابعدى وار